

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

PATVIRTINTA

Lietuvos darbo rinkos mokymo
tarnybos direktoriaus

2003 m. kovo mėn. 20 d.

įsakymu Nr. V (9) - 44

**MAGISTRALINIŲ DUJOTIEKIŲ KONTROLĖS, MATAVIMO
PRIETAISŲ IR AUTOMATIKOS (KMP ir A) EKSPLOATAVIMO:
ŠALTALVIO MOKYMO PROGRAMA**

*Training program for metering equipment and automation equipment installed in transmission
pipelines maintenance locksmith*

Programos kodas: 260052274

Suteikiamas leidimas: **Gali dirbti magistralinių dujotiekių kontrolės,
matavimo prietaisų ir automatikos eksploatavimo šaltkalviu**

Mokymosi trukmė: 3 savaitės

Bazinis išsilavinimas : pagrindinis ir pradinė elektrosaugos kvalifikacija(PK)

MOKYMO PROGRAMA SUDERINTA :

LR Vyriausiasis valstybinis
darbo inspektorius

M. PLUKTAS

2003 m. 12 mėn. 23 d.

Energetikos valstybinės inspekcijos
viršininko pavaduotojas

J. KAŠKELEVIČIUS

2003 m. 12 mėn. 30 d.

Darbo rinkos profesinio mokymo programų
ekspertų komisijos išvados :

*Mokymo programa atitinka darbo rinkos bendro-
sios mokymo programų reikalavimus ir turėtų mo-
kyti magistralinių dujotiekių kontrolės, matavimo
prietaisų ir automatikos (KMP ir A) eksploatavimo
šaltkalviu*

Darbu saugos mokymo programų
ekspertų komisijos pirmininkas

2003 m. 03 mėn. 03 d.

Licencijų skyriaus vedėjas
Viktoras Baranauskas

PROGRAMOS ANOTACIJA

Programa skirta paruošti magistralinių dujotiekių kontrolės, matavimo prietaisų ir automatikos (toliau KMP ir A) eksploatavimo šaltkalvius.

Magistralinių dujotiekių kontrolės, matavimo prietaisų ir automatikos eksploatavimo šaltkalviai reikalingi magistralinių dujotiekių kontrolės, matavimo prietaisų ir automatikos įrengimo ir priežiūros darbams atlikti.

KMP ir A eksploatavimo šaltkalviai išmoksta teisingai ir saugiai atlikti magistralinių dujotiekių ir jų įrenginių kontrolės, matavimo prietaisų ir automatikos eksploatavimo darbus. KMP ir A eksploatavimo šaltkalviai taip pat supažindinami su mažo slėgio dujiniais katilais, kiek tai būtina dujų ir patalpų šildymui.

“Magistralinių dujotiekių kontrolės, matavimo prietaisų ir automatikos eksploatavimo šaltkalvio mokymo programa skirta mokyti asmenis, turinčius pagrindinį išsilavinimą ir pradinę elektrosaugos kvalifikaciją (PK).

Teoriniam mokymui skiriama – 76 val., praktiniams įgūdžiams įgyti – 16 val.

Asmenims, įsisavinusiems KMP ir A eksploatavimo šaltkalvio programą ir išlaikiusiems egzaminą, išduodami valstybės pripažinti mokymo programos baigimo pažymėjimai (kodas 1114) su įrašu: “**Gali dirbti magistralinių dujotiekių kontrolės, matavimo prietaisų ir automatikos eksploatavimo šaltkalviu**”. Asmenys, turintys baigimo pažymėjimą, gali dirbti magistralinių dujotiekių įmonėse ir atlikti pavojingus darbus su dujomis atliekamų darbų apimtyje.

Programą parengė: **G. Ryžkova**
AB “Lietuvos dujos”
Saugos skyriaus vedančioji inžinierė

Po ekspertizės programą koregavo:

AB "LIETUVOS DUJOS"
FILIALAS
"KVALIFIKACIJOS KĖLIMO CENTRAS"

SUDERINTA:

AB "Lietuvos dujos"

Technikos direktorius

 J. JANULIONIS

2007 m. 09 mėn. 11 d.

PA TVIRTINTA :

AB "Lietuvos dujos"

Kvalifikacijos kėlimo centro
direktoriaus

2007 m. 09 mėn. 11 d.

įsakymu Nr. 52

Mokymo programos pavadinimas: **MAGISTRALINIŲ DUJOTIEKIŲ KONTROLĖS,
MATAVIMO PRIETAISŲ IR AUTOMATIKOS
(KMP ir A) EKSPLOATAVIMO ŠALTALVIS**

Suteikiama teisė: **Gali dirbti magistralinių dujotiekių kontrolės, matavimo
prietaisų ir automatikos eksploatavimo šaltkalviu**

Programos kodas: 260052274

KVALIFIKACINIAI REIKALAVIMAI:

Turi žinoti:

1. Magistralinių dujotiekių kontrolės, matavimo prietaisų ir automatikos paskirtį, konstrukcijas, veikimo principus, jų eksploatavimo darbų atlikimo technologijas
2. Magistralinių dujotiekių ir jų technologinių įrenginių kontrolės, matavimo prietaisų ir automatikos eksploatavimo darbus reglamentuojančių norminių dokumentų (taisyklių, reglamentų, instrukcijų) reikalavimus ir darbų atlikimo tvarką.
3. Pavojingų darbų su dujomis atlikimo tvarką.
4. Veiksmus, atsiradus pavojingoms (ekstremalioms) situacijoms (dujų nutekėjimams, gaisrams ir kt.), dujų įrenginių ir prietaisų gedimams.
5. Darbų, priešgaisrinės ir elektros saugos, darbo higienos reikalavimus.

Turi mokėti:

1. Vykdyti magistralinių dujotiekių kontrolės, matavimo prietaisų ir automatikos eksploatavimą.
2. Teisingai taikyti darbų saugos ir technologijos instrukcijas.
3. Teisingai naudotis kontrolės ir matavimo prietaisais.
4. Taikyti darbų saugos, elektros saugos, priešgaisrinės saugos, darbo higienos reikalavimus atliekant savo pareigas.
5. Teisingai naudotis individualiomis saugos priemonėmis.
6. Suteikti pirmąją pagalbą nukentėjus nuo elektros srovės, nudegus, užtroškus dujomis bei kitais sveikatos pakenkimo atvejais.

Parengė:

G. Ryžkova

AB "Lietuvos dujos"

Saugos skyriaus vedančioji inžinierė

PA TVIRTINTA :
 AB "Lietuvos dujos"
 Kvalifikacijos kėlimo centro
 direktoriaus
 2007 m. 05 mėn. 11 d.
 įsakymu Nr. 52

MOKYMO PLANAS

Programos kodas: 260052274

Suteikiamas leidimas: Gali dirbti magistralinių dujotiekių kontrolės, matavimo prietaisų ir automatikos eksploatavimo šaltkalviu

Mokymo trukmė : 2 savaitės

Eil. Nr.	Temos pavadinimas	Skiriama valandų		Atsiskaitymo forma
		Iš viso	Iš jų prakt. užsiemim.	
	TEORINIS IR PRAKTINIS MOKYMAS	92	16	
1.	Įvadas į profesiją	2		BE
2.	Medžiagų pažinimas	2		BE
3.	Magistralinis dujotiekis	8	3	BE
4.	Magistralinių dujotiekių įrenginiai	16	4	T, BE
5.	Slėginiai įrenginiai	2		T, BE
6.	Magistralinio dujotiekio tramos (linijinės dalies), dujų kompresorių stočių, dujų skirstymo stočių kontrolės, matavimo prietaisai	18	3	T, BE
7.	Magistralinio dujotiekio tramos (linijinės dalies), dujų kompresorių stočių, dujų skirstymo stočių automatikos sistemos (saugos, reguliavimo, signalizacijos)	26	4	T, BE
8.	Pavojingi darbai su dujomis. Veiksmai įvykus avarijai	8	1	BE
9.	Darbų sauga ir sveikata. Priešgaisrinė sauga. Darbo higiena. Darbo teisė	10	1	BE
10.	Konsultacijos	4		
	Iš viso:	96		BE

T – tarpinis žinių įsisavinimo testas;

BE – baigiamasis egzaminas

Parengė: G. Ryžkova
 AB "Lietuvos dujos" Saugos skyriaus vedančioji inžinierė

MOKYMU REIKALINGOS SĄLYGOS

1. REIKALAVIMAI MOKYMO BAZEI

1.1. Teoriniam mokymui :

Mokymo kabinetas, aprūpintas reikalingomis priemonėmis:

1. Norminiai dokumentai: Lietuvos Respublikos (LR) darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymas ir poįstatyminiai saugos ir sveikatos norminiai dokumentai, pavojingų darbų su dujomis taisyklės, magistralinių dujotiekių techninės priežiūros ir remonto taisyklės, dujų sistemų eksploatavimo taisyklės, dujų sistemų statybos techniniai reglamentai, slėginių indų įrengimo ir saugaus eksploatavimo taisyklės, saugos taisyklės eksploatuojant elektros įrenginius, saugumo taisyklės eksploatuojant magistralinius dujotiekus, magistralinių dujotiekių techninio eksploatavimo taisyklės, magistralinių dujotiekių apsaugos taisyklės, bendrosios priešgaisrinės saugos taisyklės (BPST-01-97), magistralinių dujotiekių kontrolės, matavimo prietaisų ir automatikos eksploatavimo darbų instrukcijos;
2. Specialioji literatūra: dujų sistemų žinynai, dujinių įrenginių, kontrolės, matavimo prietaisų ir automatikos pasai, katalogai, magistralinių dujotiekių projektai, tipiniai projektai, technologinės schemas;
3. Magistralinių dujotiekių įrenginių bei prietaisų teminės skaidrės (kontrolės, matavimo prietaisų pjūviai, schemas), plakatai, nuotraukos;
4. Lenta rašymui, ekranas;
5. Projektorius skaidrėms demonstruoti;
6. Dalijamoji medžiaga: tarpiniai žinių įsisavinimo testai, savaitinės darbų užduotys.
7. Darbuotojų saugos ir sveikatos, priešgaisrinės saugos teminės skaidrės (rizikų įvertinimo, parenkant asmenines apsaugines priemones lentelė, darbo vietų higieninio įvertinimo kortelė, nelaimingų atsitikimų tyrimo aktų formos, pirmos pagalbos suteikimo skaidrės, pirminių gaisro gesinimo priemonių normos ir pan.).

1.2. Praktiniam mokymui

1. Magistralinio dujotiekio įrenginių pavyzdžiai;
2. Dujinis šildymo katilas : automatikos sistemų komponentai, dujų degikliai, įrankių komplektas, sandarinimo medžiagos ir sujungimo detalės;
3. Matavimo prietaisai: slėgio, temperatūros, dujų kiekio, uždujinimo;
4. Asmeninės apsauginės priemonės;
5. Veikiantys dujų prietaisai ir įrenginiai.
6. Rizikų įvertinimo, parenkant asmenines apsaugines priemones lentelių, darbo vietų higieninio įvertinimo kortelių, nelaimingų atsitikimų tyrimo aktų ir kitų dokumentų formų blankai.

Parengė: G. Ryžkova
AB "Lietuvos dujos" Saugos skyriaus vedančioji inžinierė

2. REIKALAVIMAI MOKYMO PERSONALUI

2.1. Mokymo personalo kvalifikacija turi atitikti Švietimo ir mokslo ministerijos bei Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nustatytus bendruosius ir specifinius kvalifikacinius reikalavimus darbo rinkos profesinį mokymą vykdančių įstaigų dėstytojams:

- turėti aukštąją elektros saugos kvalifikaciją ir aukštesniąją elektrotechnikos išsilavinimą ir ne žemesnę, už mokiniams suteikiamą, kategoriją (Gali vadovauti magistralinių dujotiekių kontrolės, matavimo prietaisų ir automatikos eksploatavimo darbams).
- turėti pakankamą (3 metų) darbo patirtį, susijusią su magistralinių dujotiekių įrenginių KMP ir A eksploatavimu bei remonto darbų vykdymu;
- turėti pedagoginių, psichologinių ir mokymo metodikos žinių pagrindus, kuriuos gali įgyti specialiuose įvadinio pedagoginio – psichologinio mokymo kursuose.

Be šių reikalavimų mokymą vykdančios mokytojai, dėstytojai ir praktinio mokymo instruktoriai turi atitikti ir Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nustatytus papildomus kvalifikacinius reikalavimus suaugusiųjų profesiniam mokymui t.y. turi žinoti suaugusiųjų mokymo specifiką ir mokėti ją taikyti.

Pagal išvardintus reikalavimus pedagogų kvalifikacijai darbo rinkos profesijų mokytojai, dėstytojai ir praktinio mokymo instruktoriai privalo atestuotis ne vėliau kaip per vienerius metus nuo įsidarbinimo mokymo įstaigoje pradžios. Pedagoginė atestacija atliekama vadovaujantis darbo rinkos profesijų mokytojų atestacijos nuostatais.

Dėstytojai, darbo rinkos profesijos mokytojai, praktinio darbo instruktoriai, dalyvaujantys darbų saugos mokyme, be išvardintų kvalifikacinių reikalavimų turi būti atestuoti saugai darbe pagal dėstomą ekonominės veiklos kategoriją (E – 40. Dujų tiekimas).

Parengė: G. Ryžkova

AB "Lietuvos dujos" Saugos skyriaus vedančioji inžinierė

PA TVIRTINTA :
 AB "Lietuvos dujos"
 Kvalifikacijos kėlimo centro
 direktoriaus
 2002 m. 03 mėn. 11 d.
 įsakymu Nr. 527

ATSKIRŲ MOKYMO DALYKŲ PROGRAMOS

Programos kodas: 260052274

Mokymo trukmė : 96 val.

Eil. Nr.	Temų ir potemių pavadinimas	Valandų skaičius		
		Iš viso	teorija	praktika
1.	Įvadas į profesiją Mokomojo dalyko reikšmė profesiniam pasirengimui: Pažintinė , suteikiama žinių apie Respublikos dujų ūkį. Magistralinio dujų ūkio priežiūra. Mokymo turinys	2	2	
1.1	Kuro rūšys Kietas, skystas ir dujinis kuras. Energetinių išteklių naudojimo struktūra. Dujinis kuras, jo naudojimo apimtis, vieta ir reikšmė. Magistralinio dujotiekio darbo režimas. Dujų vartotojai	1	1	
1.2.	Respublikos dujų ūkis, jo priežiūra Dujų ūkio struktūra. Dujų tiekimo sistemos. Norminiai dokumentai, reglamentuojantys Respublikos dujų sistemos funkcionavimą. Dujų ūkį kontroliuojančios institucijos.	1	1	
2.	Medžiagų pažinimas Mokomojo dalyko reikšmė profesiniam pasirengimui: Pažintinė , suteikiama žinių apie dujas, jų fizines-cheminės savybes, dujų degimą, medžiagas naudojamas dujų sistemoms. Mokymo turinys	2	2	
2.1.	Degiosios dujos, deguonis, jų savybės Dujų būvio kitimas. Dujų slėgis, temperatūra, tankis ir tūris, jų tarpusavio priklausomybė. Matavimo vienetai. Dujų ir oro mišinių sprogstamumas. Dujų užsiliepsnojimo temperatūra. Dujų odoravimas. Dujų ištekėjimas per angas ir antgalius.	1	1	
2.2.	Magistraliniam dujotiekiui naudojamos medžiagos Juodieji, spalvotieji metalai, jų pagrindinės fizinės, cheminės ir mechaninės savybės. Ketus. Varis. Aliuminis. Plienas. Kitos medžiagos. Jų panaudojimas magistralinių dujotiekių ūkyje.	1	1	
3.	Magistralinis dujotiekis	8	5	3

	Mokomojo dalyko reikšmė profesiniam pasirengimui: Pažintinė , suteikiama žinių apie magistralinį dujotiekį, jo sudėtines dalis (linijinę dalį, dujų skirstymo stotį, kompresorių stotį). Mokymo turinys			
3.1.	Magistralinio dujotiekio linijinė dalis Technologinės schemos, paskirtis, techniniai reikalavimai pagrindiniams ir pagalbiniais įrenginiams. Dujotiekio klasifikacija pagal slėgį ir išdėstymą.	2	1	1
3.2.	Kompresorių stotys Technologinės schemos, paskirtis, techniniai reikalavimai pagrindiniams ir pagalbiniais įrenginiams.	2	1	1
3.3.	Dujų skirstymo stotys Technologinės schemos, paskirtis, techniniai reikalavimai pagrindiniams ir pagalbiniais įrenginiams. Dujų tiekimas per apvedimo liniją	3	2	1
3.4.	Dujotiekių apsaugos nuo korozijos įrenginiai Paskirtis, tipai, konstrukcijos, naudojami įrenginiai, techniniai reikalavimai įrengimui	1	1	
4.	Magistralinių dujotiekių įrenginiai Mokomojo dalyko reikšmė profesiniam pasirengimui: Dalykinė - suteikiama žinių apie magistralinių dujotiekių įrenginius, jų rūšis, konstrukcijas, technines charakteristikas, naudojimo sritis. Mokymo turinys	16	12	4
4.1.	Magistralinių dujotiekių vamzdiniai, uždarymo įtaisai Čiaupai, sklendės, ventiliai, automatiniai uždarymo įtaisai, jų tipai, konstrukcija, paskirtis, veikimo principai.	4	3	1
4.2.	Dujų filtrai, slėgio reguliatoriai, apsauginiai vožtuvai: jų tipai, konstrukcija, paskirtis, veikimo principai.	4	3	1
4.3.	DSS ir KS naudojami pašildymo įrenginiai Dujų šildytuvai, katilai, jų tipai, konstrukcija, paskirtis, veikimo principai. Degimo proceso valdymas.	8	6	2
5.	Slėginiai įrenginiai Mokomojo dalyko reikšmė profesiniam pasirengimui: Dalykinė - suteikiama žinių apie slėginių įrenginių techninę priežiūrą (aptarnavimą), bandymus, matavimus, remontą, darbų atlikimo terminus bei tvarką reglamentuojančius dokumentus ir darbų dokumentaciją.	2	2	
6.	Magistralinio dujotiekio trasos (linijinės dalies), kompresorių stočių, dujų skirstymo stočių kontrolės, matavimo prietaisai: Mokomojo dalyko reikšmė profesiniam pasirengimui: Dalykinė, pagrindinė - suteikiama žinių apie magistralinių dujotiekių sudėtinių dalių (linijinę dalį, kompresorių stočių, dujų skirstymo stočių,dujotiekio apsaugos nuo korozijos įrenginių) kontrolės, matavimo prietaisus, jų rūšis, konstrukcijas, technines charakteristikas. naudojimo sritis, techninę priežiūrą (aptarnavimą), bandymus, matavimus, remontą,derinimą. Mokymo turinys	18	15	3
6.1.	Kontrolės, matavimo prietaisų samprata. Bendri reikalavimai. Paskirtis, klasifikavimas, tikslumo klasės, techninės charakteristikos. Kontrolės, matavimo prietaisų	4	4	

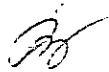

	techninė priežiūra (aptarnavimas), bandymas, matavimas, taisymas, derinimas. Darbų tvarką reglamentuojantys norminiai dokumentai, darbo režimai, darbų technologijos.			
6.2	Dujų temperatūros ir slėgio matavimo prietaisai Tipai, konstrukcija, veikimo principai, techninė priežiūra (aptarnavimas), techninis patikrinimas, remontas, taisymas. Darbų tvarką reglamentuojantys norminiai dokumentai, darbo režimai, darbų technologijos.	2	2	
6.3.	Dujų kiekio matavimo prietaisai Tipai, konstrukcija, veikimo principai, techninė priežiūra (aptarnavimas), techninis patikrinimas, remontas, taisymas. Darbų tvarką reglamentuojantys norminiai dokumentai, darbo režimai, darbų technologijos.	4	3	1
6.4.	Dujų analizatoriai ir signalizatoriai Tipai, konstrukcija, veikimo principai, techninė priežiūra (aptarnavimas), techninis patikrinimas, remontas, taisymas. Darbų tvarką reglamentuojantys norminiai dokumentai, darbo režimai, darbų technologijos.	2	2	
6.5.	Magistralinių dujotiekių darbo parametrų telematavimų ir televaldymo kontrolės, matavimo prietaisai. Paskirtis.Pagrindiniai reikalavimai. Techninė priežiūra (aptarnavimas), techninis patikrinimas, remontas, taisymas. Darbų tvarką reglamentuojantys norminiai dokumentai, darbo režimai, darbų technologijos, darbo parametrų parinkimas, dokumentacija.	6	4	2
7.	Magistralinio dujotiekio trasos (linijinės dalies), kompresorių stočių, dujų skirstymo stočių automatikos sistemos (saugos, reguliavimo, signalizacijos, blokavimo) Mokomojo dalyko reikšmė profesiniam pasirengimui: Dalykinė, pagrindinė - suteikiama žinių apie magistralinių dujotiekių sudėtinių dalių(linijinę dalį, kompresorių stočių, dujų skirstymo stočių,dujotiekio apsaugos nuo korozijos įrenginių) automatikos signalizacijos, saugos ir reguliavimo sistemas, jų konstrukcijas, technines charakteristikas, naudojimo sritis. Mokymo turinys	26	22	4
7.1.	Automatikos sistemos (saugos, reguliavimo, signalizacijos ir blokavimo) Paskirtis, techniniai parametrai, veikimo principai, naudojimo sritis, techninė priežiūra (aptarnavimas), technologinis valdymas, techninis patikrinimas, remontas, taisymas. Darbų tvarką reglamentuojantys norminiai dokumentai, darbo režimai, darbų technologijos darbo parametrų parinkimas, dokumentacija.	4	4	
7.2.	Dujų tiekimo technologijos procesų valdymo automatizuotos sistemos Kompresorių stoties bendrųjų ir režiminių čiaupų valdymo automatikos sistema "Vega-1", Dujų kompresorių agregatų valdymo automatikos sistemos "Kompresor-3", "Centr-1", "Kontur-1", jų paskirtis, konstrukcijos, veikimo principai, techninė priežiūra (aptarnavimas), techninis patikrinimas,	4	3	1

	remontas, taisymas.			
7.2.1.	Magistralinių dujotiekių, DSS valdymo automatikos sistema "TRDS-64", automatinio čiaupo valdymo sistema "AZK-3" automatinai atjungimo vožtuvai, jų tipai, paskirtis, konstrukcijos, veikimo principai, techninė priežiūra (aptarnavimas), techninis patikrinimas, remontas, taisymas.	6	5	1
7.3.	Kompresorių stoties kuro dujų, impulso dujų, tepimo, vandens tiekimo, oro tiekimo, vedinimo automatikos sistemos Principinės schemos, paskirtis, veikimo principai, techninė priežiūra (aptarnavimas), techninis patikrinimas, remontas, taisymas. Darbų tvarką reglamentuojantys norminiai dokumentai, darbo režimai, dokumentacija.	4	4	
7.4.	Magistralinio dujotiekio telemechanika ir technologinio ryšio linijos. Sistema "SCADA": paskirtis, veikimo principai, techninė priežiūra (aptarnavimas), techninis patikrinimas, taisymas.	8	6	2
8.	Pavojingi darbai su dujomis Mokomojo dalyko reikšmė profesiniam pasirengimui: dalykinė, pagrindinė – suteikiama žinių apie darbus reglamentuojančius norminius dokumentus, darbų atlikimo tvarką, darbo įrankius, asmenines apsaugos priemones, reikalavimus personalui, dokumentacija.	8	7	1
8.1.	Pavojingi darbai su dujomis, jų klasifikacija. Reikalavimai darbuotojams. Apsaugos priemonės. Avarijų lokalizavimo ir likvidavimo darbai. Veiksmai avariniais atvejais. Avarijų prevencija. Avarinės treniruotės.	4	3	1
8.2.	Pavojingų darbų atlikimo tvarka, dokumentacija. Parengiamieji darbai. Darbų vyksmas. Darbo įrankiai ir pagalbinės priemonės. Reikalavimai įrangai ir apsaugos sistemoms atliekant darbus sprogyje aplinkoje, jų parinkimo kriterijai. Slėgio parametrai. Darbai šuliniuose, talpyklose, tuneliuose, iškasose, magistralinių dujotiekių objektų teritorijose bei patalpose.	4	4	
9.	Darbuotojų sauga ir sveikata. Priešgaisrinė sauga. Darbo higiena. Darbo teisė.	10	9	1
9.1	Darbuotojų sauga ir sveikata. Darbuotojų saugos ir sveikatos samprata, Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymas. Pirmos pagalbos suteikimas, nelaimingų atsitikimų tyrimas, darbuotojų teisė į saugias darbo sąlygas, pavojaus identifikavimas, rizikos analizė, vertinimas, rizikos veiksnių mažinimas, asmeninių apsauginių priemonių parinkimas, išdavimas ir priežiūra, darbdavių bei darbuotojų pareigos saugant savo ir kitų darbuotojų sveikatą bei gyvybę. Saugos reikalavimai darbuotojams dirbant potencialiai sprogyje aplinkoje.	4	3	1
9.2	Darbo teisė. Darbo teisė. Darbo apmokėjimo, darbo sutarties įstatymai. Teisinius darbuotojų ir darbdavių santykius, juos reglamentuojančius norminius aktus. Darbuotojų atsisakymo dirbti tvarka.	2	2	
9.3	Darbo higiena. Darbo higienos samprata, darbo sąlygos, jų tyrimas, normalių darbo sąlygų užtikrinimas. Darbo vietų higieninis įvertinimas.	2	2	

9.4	Priešgaisrinė sauga. Priešgaisrinė sauga. Priešgaisrinės saugos reikalavimai magistralinių dujotiekių objektų teritorijai bei patalpoms. Gaisro gesinimo priemonės. Veiksmai kilus gaisrui.	2	2	
10.	Konsultacijos	4		
	Iš viso:	96	76	16
	Iš to skaičiaus:			
	Praktiniai užsiėmimai mokymo įstaigoje			4
	Praktinis darbas (gamybinė praktika)			12

Parengė: G. Ryžkova

AB "Lietuvos dujos" Saugos skyriaus vedančioji inžinierė

BAIGIAMASIS ŽINIŲ PATIKRINIMAS

Mokymo pabaigoje tikrinamos žinios.

Žinių patikrinimas vyksta baigiamojo egzamino forma. Egzaminui mokymo įstaigos vadovas paskiria komisiją, sudarytą ne mažiau kaip iš trijų balso teisę turinčių narių.

Komisijoje dalyvauja asmuo turintis galiojantį magistralinių dujotiekių eksploatavimo darbų vadovo arba kontrolės, matavimo prietaisų ir automatikos eksploatavimo darbų vadovo pažymėjimą ir ne mažesnę kaip 3 metų praktinio darbo stažą vadovaujant šioms darbams, taip pat komisijos sudėtyje turi būti asmuo, turintis darbuotojų saugos ir sveikatos specialisto pažymėjimą. Komisijoje gali dalyvauti Energetikos valstybinės inspekcijos ir(arba) Valstybinės darbo inspekcijos pareigūnai.

Egzamino komisijos darbe gali dalyvauti ir mokymą vykdęs dėstytojas, tačiau be sprendžiamojo balso teisės.

Egzaminui skiriama 20-30 minučių vienam egzaminuojamajam.

Vertinama 10 balų vertinimo sistema. Leidimas dirbti suteikiamas, kai įvertinimas yra ne mažesnis kaip 7 balai, jei įvertinimas mažesnis kaip 7 balai, egzaminas laikomas pakartotinai po 2 savaičių.

Išklausiusiems ir įsisavinusiems šios programos mokymo kursą, ir išlaikiusiems baigiamąjį egzaminą, išduodami valstybės pripažinti mokymo programos baigimo pažymėjimai, (kodas 1114) su įrašu: **“Gali dirbti magistralinių dujotiekių kontrolės, matavimo prietaisų ir automatikos eksploatavimo šaltkalviu”** ir atlikti pavojingus darbus su dujomis atliekamų darbų apimtyje.

Parengė: G. Ryžkova
AB “Lietuvos dujos” Saugos skyriaus vedančioji inžinierė